

EXPUNERE DE MOTIVE

Serviciile de probațiune (fostele servicii de reintegrare socială și supraveghere a infractorilor) și direcția de specialitate din cadrul Ministerului Justiției au fost înființate în anul 2000 ca un răspuns natural al procesului de reformă a justiției din România și de aliniere a acesteia la standardele comunitare europene, activitatea lor fiind reglementată prin Ordonanța Guvernului nr. 92/2000 privind organizarea și funcționarea serviciilor de reintegrare socială și supraveghere, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 129/2002.

Nevoia de dezvoltare a sistemului de sancțiuni comunitare, de a decongestiona penitenciarele și de a reduce costurile determinate de numărul mare de persoane deținute în penitenciare a impus necesitatea creării unor servicii specializate, care să amelioreze aceste probleme. Astfel, serviciilor de probațiune le-au fost atribuite inițial competențe și responsabilități în procesul de individualizare a pedepselor și în ceea ce privește supravegherea în comunitate, respectiv asistența și consilierea persoanelor condamnate. Ulterior, prin Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor și prin Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările ulterioare, în sarcina serviciilor au fost incluse și atribuții privind protecția victimelor infracțiunilor, respectiv protecția și promovarea drepturilor copilului, care au impus o modificare a titulaturii direcției de specialitate și a serviciilor din subordine (începând cu această perioadă au fost numite servicii de protecție a victimelor și reintegrare socială a infractorilor).

De la începutul activității, consilierii de probațiune au fost asimilați personalului de specialitate, iar reglementările referitoare la salarizare și alte drepturi au fost prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 83/2000, completându-se astfel Legea nr. 50/1996 privind salarizarea personalului din organele autorității judecătorești. Reorganizarea sistemului judiciar din România a impus însă o diferențiere mai clară a rolului și responsabilităților pe care fiecare instituție o are în acest sistem, care s-a transpus inclusiv la nivelul statutului și drepturilor corespunzătoare categoriilor de personal angajate. Ca urmare, au apărut mai multe proiecte de lege care reglementează separat, pentru magistrați, personalul auxiliar de specialitate și personalul de specialitate din aparatul justiției, statutul și celelalte drepturi corespunzătoare. Plasat în acest context, prezentul proiect de lege, prin care se intenționează definirea statutului consilierilor de probațiune ca personal de specialitate în sistemul justiției, este o parte importantă acestui demers de diferențiere și clarificare a rolului instituțiilor publice din sistemul judiciar.

Deși serviciile de probațiune s-au înființat încă din anul 2001, până în prezent nu au existat prevederi clare privind statutul consilierilor de probațiune și celelalte aspecte pe care le presupune acest statut. Dezvoltarea sistemului de probațiune prin asumarea unor noi atribuții legale, angajarea suplimentară de personal și nu în ultimul rând nevoia de reorganizare a sistemului de probațiune și a sistemului judiciar impune însă clarificare multora dintre aspectele legate de organizarea profesiei. În aceste condiții, intenția prezentului proiect de lege este tocmai de a stabili precis o serie de prevederi privind atribuțiile personalului, cariera profesională, formarea, începerea, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu, drepturile și îndatoririle, incompatibilitățile și răspunderea disciplinară. Astfel, devine posibilă consolidarea profilului profesional al consilierului de probațiune și fundamentarea reală a poziției acestei instituții în sistemul judiciar din România.

Acest proiect de act normativ urmărește și modificarea oficială a titulaturii serviciilor, de la intrarea în vigoare a prezentului act normativ acestea fiind denumite servicii de probațiune.

Față de cele prezentate a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU